

Silhorn den af Kongl. Majt.

den 13 Maj 1887 näkijet gillade
planen. - Stockholm den
10 Juni 1887.

erll. Beijer.

Beskrifning och Betänkande öfver verk

ställd undersökning för förläggning och

odling af sankt marker inom hemman

Köklund uti Flisnys församling Landbords

härads och Kalmar Län.

afslutad af förordnande ifrån Kongl. Majt.

härads i Kalmar Län på denna gjord begäran

af h. h. Läradehöfdingen O. Hagius, som f. n. innehar dispo-

sitionsrätten till hemmanet Köklund, har undertecknad Landt-

mätare i augusti och i oktober månaden år 1885, samt i januari, i juni,

och i augusti månaden under innevarande år företagit förutnämnda

undersökning; och afse ändamålet härmed, utom de ofoan-

nämnda, att jemväl hos Kongl. Majt söka af odlingefonden

erhålla län för odling af de ofruktiga och undersökta mark-

na inom ofoan förnämlda hemman. Det nyss iörörade

förordnandet finnes i sin helhet intaget uti det detta betänk-

ande bilagde förlikningsprotokoll (bilagan N:o 1). -

De marker inom sagde hemman, som kända ha för
ifrågasatts att uppmätas och undersökas äro: Fogelmossen,
Stäkekän, Skutjan och Björkmossen.

Öfver först och främst beträffar Fogelmossen, så utgör arealen
där, som kommer att förläggas till öfver 4 fots djup och är till odling
färdig, 32,87 hektar; deraf 25,83 hekt. utgöres af fullständigt för-
nämnd känjord, dels på hård jättubotten dels på sandblandad
lera till djup från 0,4 till 3 meter och med en allmän medel-
djup af 2 meter, då deremot det återstående af Fogelmossen
utgör 9,04 hektar, där vitmossan i dagen framträder mindre
förmultnad med medeldjup af 1,7 meter, varivande från 0
till 3,4 meter, hvarä man kan skönja vitmossan oför-
multnad. Sagde vitmossa är på en meters djup i ganska
märkbar föruttnelse, samt tilltaga föruttnelsen allt mera
intill dess fullständigt förmultnad dygord anträffas; -

hvar dan innan fast boden antäffas ett dyjord
kommer, såsom det ä de härjanta bifogade dike-
finnes rickadliggjordt. - Mossens närmaste omgifning
granitberg och skogsbänkar, bevädda med gran och björk
vår björkskog samt tjung, blåbär och lingonris. I
mossens väder finns och björkskog, jernvärd, samt ä 13
hvitmossan framträdur i dagen och skogen ike är frång
vår det stangräs. I laggen af mossen, hvilka
bärande, vär det at och vidbuskar.

I närheten af Fogelmossen och i söder om densamma
Gökhus-sjön belägen - vid pass 100 meter ifrån mossen plan
aste afståndet; - men chure sjöns högsta vattentyta, är 0,76
meter högre än mossen, så inverkar ike ett sådant v
stånd i sjön på mossen, enär densamma är af berg
bänkar invallad ifrån sjön, och har därför i Kvit
förslaget för vattenafledningen ifrån mossen någon
vallningskostnad af sjön ike varit af nöden att upptaga
Gökhus-sjön har aflopp åt ett helt annat håll, och har
ike förbindelse med de marker, hvori man annars söka
odlingstjän.

Mossen har ike annat tillflöde af vatten, än det hvilket
samlas sig i den stora gryta, som mossen sjelf bildar och
kommer ifrån angämsans höjden, samt möjligen ifrån
genomsläppliga jordlager.

I följd af förstående och vid betraktande af att i
närheten af sjöns södra strand finnes rikligt med sand och
grus till hvitmossans förbättrande, så anser undertecknad
hela den sanka delen af mossen såsom odlingbar, och
har därför med hänsyn till mossens framtida täckdiktning
med rör (Tegelbruk finnes redan fört i Gökhus-sjön) det af
undertecknad uppräta de dikningsystemet af Fogelmossen och
blifvit så uppgjort till plan och dimensioner af afloppet
och diken som närmare inhentas af plankartan till
ett

Vattenbyggnads
styrelsen för
uppvisa den

dyjford tillhörande beskrifning (se bilagan N:22); samt profen i
dike och ka med tillhörande gräfningsstabeller (se bilagan
omgifas) och kostnadsförslag (se bilagan N:24) —

och Fogelmosse torrläggas härigenom till ett medeldjup af 1,8
meter med ett lutningsutfall, som har en lutning af 1 meter
på 1333 meter. Och om markens sättning genom sjunk-
ning och bränning, bräknas ända till 0,4 meter, så varden
torrläggas, det räknadt, torrlagda till öfver 4 fots djup.

Kostnaden för afledandet af vattnet ifrån Fogelmosse belöper
enligt kostnadsförslaget till omkring 2900 Kr., men för tunn-
land räknadt, då jemväl inbräknas en mossäker om
2,76 hektar, till endast något öfver 42 Kr. — Dikeskostnaden för
odling af samma mosse belöper sig jemväl till omkring
42 Kr. för tunnlandet; och själva odlingskostnaden till om-
kring 58 Kr. för tunnlandet. Hvarför hela odlingskostnaden
af Fogelmosse räknadt för tunnland skulle komma att
belöpa sig till något öfver 140 Kr., som efter 60% i allmogens
afkastning endast behöfde lemnas 94 10 Kr. för att företaget
skulle löna sig att utföra. —

Antledning häraf har undertecknad fullt skäl att
tillstyrka odlandet af denna för närvarande föga in-
bringande mark. —

För vattnets afledande ifrån ofvan ofta omtalad moss,
som har mera natur af kärr än af mosse, varden iske
någon annans sätt än sökandens beord, alldenstund
denna lägenhet är belägen i nära misten af hemma-
nets, Gökshult, egos, hvilket hemman i sin helhet har
en egoridd af nära 3000 tunnland.

Hvad därefter vidkommer Starkkärr så innehåller
den för odling till öfver 4 fot torrlagda och tjentliga mark
af detta kärr 11,49 hektar och utgör sågde egoridd helt
och hållet af förmutnad kärr- eller dyjford från 0,4 till
3,4 meters djup med ett medeldjup af 1,8 meter, samt beväxt

med sten och dylika gräsarter, som nu användt för
slätter, samt med fur, al och björk. —

Omgifningarne kring detta kärr hafva sammanhållningen
samt dem, hvilka blifvit beskrifna omkring det
och är kärret beläget ungefär 300 meter norrut, till

Någon annans sätt än löskandens varden icke vilka
för vattnets afledande ifrån Stackskärr bevis. Och
Utom det tillflöde, som kommer ifrån ett aflöpsändet
hvilket afleder vattnet ifrån andra odlade markar
så är kärret icke beroende af annat tillöpp af vatten
än det som samlar sig der och ifrån angriänsa
höjden genom underbörd. —

Tidigt af undertecknad upprättade afdikningsplan
med till detta kärr har jemväl tagits hänsyn till de
sammans framtida röstaikdikning, hvilket är närmare
förttydligt genom plankartan Litt B med tillhörande
beskrifning (se bilagan N:2), samt genom profilen Litt C
med tillhörande gräfningsstabell (se bilagan N:3) och kost-
nadsförslag (se bilagan N:4).

Ensom det upprättade förslaget för afdikning af Stacks-
kärr, kommer detta att försläggas till ett medel djup af
1,76 meter för medel ett hufvudutfall, som lutar 1 meter
på hvarje 1500 meter. Och om markens sjunkning och
sättning inberäknas, så varden detta kärr härigenom
förslaget till öfver 4 fots djup.

Kostnaden för vattnets afledande ifrån detta kärr
belöper sig till omkring 1350 kronor; eller för thundrande
i rund tal räknadt, till 59 kronor.

Dikeskostnaden för odling af kärr, enligt förslagen
dikningsplan, uppgår i rund tal till 37 kronor; och den
egentliga odlingskostnaden till omkring 40 kronor, allt för
thundrande räknadt enligt det af undertecknad upprä-
adt kostnadsförslaget. Hela kostnaden för odling af Stackskärr

och för
Hallen byggmästare för
den för bron
uppvisa den för

...nadt för tunnlandet utgör således 136 kronor, som efter
i ärlig utställning endast behöfde afkräta 8 kr. för att
...heten skall kunna bära odlingkostnaden.
...anledning häraf får jag tillstyrka odling af detta
... till hvilket redan nu tillräckliga vägar lida, men
... vilka i kartan icke blifvit utmärkte. —

Och slutligen vidkommande odlaret och torrlägg-
...ndet af Skettjan och Björkmossen till 4 fots djup, så utgör
...arealen af förestående lägenhet, som är odlingsbar, 14,0
hektar, samt af den sednare lägenheten 7,35 hektar (se plan-
kartan till lott D med tillhörande egobeskrifning bilagan N:o 2).
Både dessa egor äro således goda odlingslägenheter
samt lättodlade — i synnerhet den förestående. Af ego-
beskrifningen inhämtas att lägenheten Skettjan utgöres
af: dels lublandad kärjord, dels kärjord och dels en
figer, der hvitmossa framträder. Hvitmossan är här
fullständigt förenadt på 0,6 och 0,9 meters djup, samt
i dagen blandad med tjung och ^{svartbrun} ~~grå~~. Denna figer är
för öfrigt bevärd med fur och björkskog och utgörare i all-
innehåll 5,60 hektar. Skettjans botten består huvudsakligast
af lera och djupet af det ofrånliggande lagret varierar
från 0,5 till 3,00 meter med ett medeldjup af omkring 2
meter. Omgifningarne kring Skettjan äro: dels granitberg
och skogsbarker bevärd med barrskog samt af, björk
och ek, dels i norr madängar inom Roda egor
utmed Roda sjön, samt dels i väster den s. k. stenbänken,
en bäck som skiljer kökhulls och Roda egor, vid
hvars stränder äro smala madängar bevärd med
björk, al och vide inom Roda område.
Af egobeskrifningen (bilagan N:o 1) inhämtas jemväl att
Björkmossen, som enligt plankartan (litt. D) är belägen
vid en om förut beskrifna Skettjan, innehåller 7,35 hektar
tjänliga till odling, hvilka komma att torrläggas till öfver

för Björkmossen och Skottjen med afseigt att, sedan ännu
börigen sjunkit, kunna reitaktidiga dessa odlingar, ^{och}
af plankanten Lito B-D; gräfningsstabellerna bilagan till
kostnadsföreläget bilagan nr 4 närmare synas. —

Kostnaden för vattnets afledande ifrån dessa båda ^{och}
sig, enligt kostnadsföreläget, till omkring 3280 kronor, ^{och}
nundt så räknadt för tunnlandet, till 76 kronor. Dikning
för deras odling till 1920 kronor eller för hvarje tunnland i ^{och}
45 kronor; samt den egentliga odlingekostnaden till omkring 4
för tunnlandet. Sela kostnaden för odling af Skottjen och
mossen räknadt för tunnlandet uppgår således till omk.
163 kronor, som i ärlig nettovinst efter 6% endast behöfde
håsta omkring 10 kronor på tunnlandet, för att lägenheterna
kunna bära odlingekostnaderna. —

I följd häraf och med afseende färdigt på dessa odling,
lägenhetens goda naturliga beskaffenhet, så ännu undvika
nad att desamma förtjuna att odla. De äro dessutom inte
långt belägna ifrån allmänna vägen till Stora Ockars
hamn, hvarifrån, den Roda utfartsväg utmynnar på sagda
väg, det blott är 0,9 mil. —

Enskildt upprättad arbetsplan (se bilagan nr 5) öfver förtäta
odlingsföretag är detta beträffande bilagth. —

Såsom föreläget till värtfölje i förestående odlingelägenhet
får jag föreslå, att, sedan enligt arbetsplanen hvarje fält
är till sådd beredt, desamma, efter skedd bränning, ^{och}
är förskrifven och nödvändig, varda beväst med hafre.

Är det därefter återigen med hafre; hvarefter fältet trädas ett
samt gödolas och bindes till sägsädd på hösten. Det fjude är
skördas således råg, i hvilken på vären sistaändan är be-
insas följande fröblandning: 15% timotej, 5% alike klöfrer,
1% hvitklöfrer, 5% luddtätel, 5% tufttätel och 4% ängsvingel. — Äng-
vingeln kan i den bättre beskaffade jorden i Skattikarr,
Skottjen och Björkmossen vättas med 4% hundering. — Denna

redan i ening skall sedan i fyra år utgöra vall, hvarefter den
den 8de året hvar uppköres för att beordas till hafre-
sedd följande vår, hvilket säde då gifors skarp götling
skördas på hösten mogen det 9de året. Delfen uppköres
efter, för att följande vår beas med passande värsädd det
10de året. Det 11te året götlad tråda; det 12te året insädd råg,
som ofvan; sedan fyra årig^{vall} o. s. v. - Det 10de året kan i Björk-
forsen, Skettjan och Stalkekän odlas korn. Och kan efter
samma tid i en stor del af Skettjan ofom odlas höstvetes. -
Af förtag, som i närheten af detta blifvit huguade med
länseunderstöd af allmänna medel må nämnas upprems-
ning jemt fördjupning af vattendraget Lillån i Alsheda,
Skorpatorp, Skrika m. fl. länmans egor, till hvilket i när-
heten beviljats 23600 kronor. -

På grund af erhållna uppgifter ifrån Förelidige män
angående ortens arbetspriser, se bilagan N:o 6, så har under-
tecknad icke ansett sig kunna beakta lägre medelarbets-
pris för dagsverke än 1 kr 50 öre, eluru tiderna^{nu} äro sådela
trykta. - Och har undertecknad vid kostnadsför-
slagets upprättande tagit hänsyn till större eller mindre
svårighet vid bortskaffandet eller uppgräfvandet af
de kubikmassor jord, sten eller berg, hvilka måste bort-
grävas för dikenas föreslagna dimensioner; dervid ju-
väl dikenas större eller mindre bredd och djup tagits i
betraktande. -

I afseende på lutningsförhållandena af dikenas si-
dor, har undertecknad tagit i betraktande jordmånen
mer eller mindre naturliga benägenhet att ratta, samt
markens sättning i den lösa jordmånen, hvaregenom
dikena utvidgas och sidolutningarne min-
skas i stigning.

Som det tillkommer egaren att vid hvarje höst-
säde, åtminstone, rensa afledningsdikena och dessa äro

afsedda, att så fort sig göra låter förvandlas
rörelsen, så han undertecknad inte för närvarande
dessa behöfva lägre stigning än 1 på 1/2. -
Osaka hamn i September 1886.

Så Ambetets vägnar:

C. J. Reichardt.

v. Kommissionslantmätare i Kalmar

f.d. lärare vid Wästerbottens lantbruksskola i
land.

Verdimeras

ex officio

Daniel Wedblad

Fullgör den af Konst. Majst den 6 Juli 1894
i vår fastställda arbetsplan, hvarvid stads-
de vikor, som i ritningarna finnes angifna
Stadskolman den 20 Augusti 1894.

St. Konst. Väg och Vattenbyggnadsstyrelsen Väg
L. H. Ohlsson Herman Rydén

Verdimeras ex officio

Daniel Wedblad

Hallen
Styrelsen / 171
sinnig